

WebAnno útmutató

Vadász Noémi

2021. március 10.

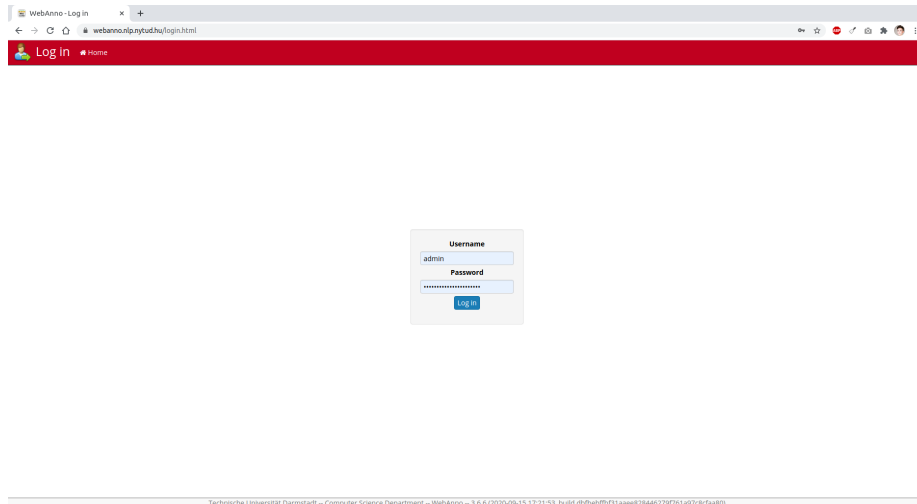
1. WebAnno

A névelemek annotálását a WebAnno¹ annotálási eszköz segítségével végezzük. Az eszköz az alábbi címen érhető el:

<https://webanno.nlp.nytud.hu/>

2. Belépés

A cím beírásakor egy üdvözlőképernyőre érkezünk, ahol az előre kiosztott felhasználónévvel és jelszóval be kell jelentkezni.

1. ábra. A belépési képernyő

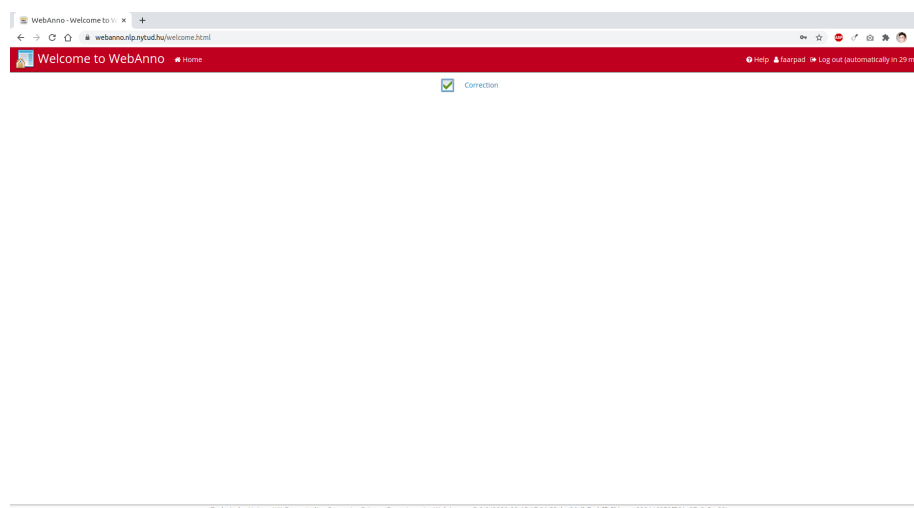
¹<https://webanno.github.io/webanno/>

3. Az annotálás

A javítás során az annotátor az előannotált szöveget ellenőrzi, és a következő hibákat javítja:

- hiányzó címke
- fölösleges címke
- hibás címke

A javítást a **Correction** gomb megnyomásával lehet elkezdni.

2. ábra. A főmenü

A fájl javítása közben a rendszer folyamatosan menti a változásokat, így ha félbe kell hagynunk a munkát, később onnan tudjuk folytatni, ahol félbemaradt. Figyelem, a WebAnno fél óra inaktivitás után automatikusan bezár, ám ez nem jár adatvesztéssel. A munka folytatásához újra be kell jelentkezni, a munkát pedig lehet folytatni.

A javítás végeztével le kell zárnunk a fájlt, hogy véglegesítsük a változtatásokat. Lezárás előtt akárhány módosítást végezhetünk a fájlban, lezárás után azonban a címkék már nem szerkeszthetők. A lezárással kapcsolatban lásd lejjebb a részletesebb útmutatást.

3.1. Fájl kiválasztása

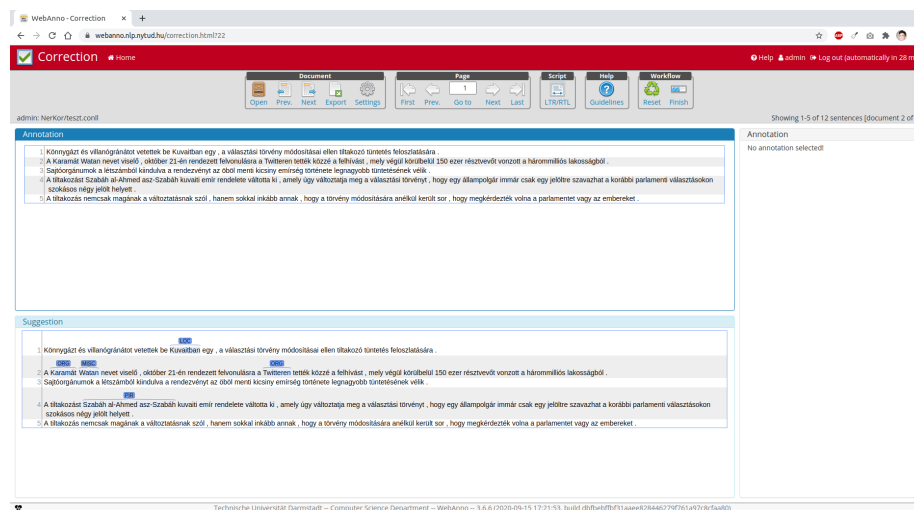
A **Correction** gomb megnyomása után egy felugró ablakban kell kiválasztani a javítandó fájlt. A felugró ablak két részből áll. A bal oldali részben a projektet kell kiválasztani, de a jelen munka során itt csak egy projekt van felsorolva. A jobb oldali részben a projekthez tartozó fájlok sorakoznak. Feketével vannak

szedve a még érintetlen, ellenőrzésre váró fájlok. **Kékkel** vannak szedve a már megnyitott, de még nem lezárt fájlok. **Pirossal** a lezárt fájlok láthatók.

Az egér segítségével kell kijelölni az annotálandó fájlt, majd megnyomni az **Open** gombot.

3.2. A felület felépítése

A dokumentum kiválasztása és megnyitása után megjelenik a javítófelület. A felület felépítése a következő.

3. ábra. A javítófelület

A felső piros sávban bal oldalon látható, hogy az annotátor jelenleg a **Correction** felületen van. Mellette a **Home** gomb segítségével léphetünk vissza a főmenübe.

A fejlécben bal oldalon a dokumentumkezelő gombok láthatók. Az **Open** segítségével másik fájlt lehet megnyitni. A **Prev.** és **Next** gombokkal a fájllistában az aktuális fájlt megelőző, illetve azt követő fájlokat lehet megnyitni. Ezt az alábbi billentyűkombinációkkal is meg lehet tenni:

SHIFT+PAGE DOWN	ugrás a projekt következő dokumentumára
SHIFT+PAGE UP	ugrás a projekt előző dokumentumára

Az **Export** gombbal különböző kimeneti formátumokkal lehet exportálni az aktuálisan megnyitott fájlt, de erre a gombra nincs szükség a feladat elvégzéséhez. A **Settings** gomb az annotálási környezet beállításait tartalmazza (lásd alább).

A fejlécben középen található gombok segítségével az aktuálisan megnyitott fájl mondatai között lehet navigálni. Ezeket a navigációs lépéseket billentyűkombinációkkal is meg lehet tenni:

HOME	ugrás az első mondatra
END	ugrás az utolsó mondatra
PAGE DOWN	ugrás a következő oldalra
PAGE UP	ugrás az előző oldalra

Az LTR/RTL gombnak nincs szerepe a projektben. A **Guidelines** gombra nyomva megnyitható az Annotálási útmutató. A **Reset** gombbal visszaállítható a javítás előtti állapot. A **Finish** gomb a fájl lezárására szolgál.

Az ellenőrzéshez a középen megjelenő két szövegdobozt kell tekinteni. Az alsó (**Suggestion**) dobozban látható az automatikusan előállított címkézés. A felső (**Annotation**) dobozban lévő szövegbe kell bekerülnie a helyes címkéknek (ennek módját lásd alább).

A jobb oldali függőleges felépítésű (**Annotation**) doboz a címkefajták kiválasztására szolgál.

3.3. A címkék javítása

A feladat során az a cél, hogy a (**Suggestion**) dobozban látható szövegből a helyesnek ítélt címkék felkerüljenek az (**Annotation**) dobozban lévő szövegbe. Az el nem fogadott címkék kékkel vannak kiemelve.

Ezt úgy lehet elérni, hogy az annotátor a (**Suggestion**) dobozban az egérrel rákattint a helyesnek ítélt címkére. Ha a címke hossza és típusa is helyes, akkor a (**Suggestion**) dobozban szürkévé válik. Csak akkor kerül át a helyes címke az (**Annotation**) dobozban lévő szövegbe, ha rákattintunk! De csak arra kell rákattintani, ami helyes.

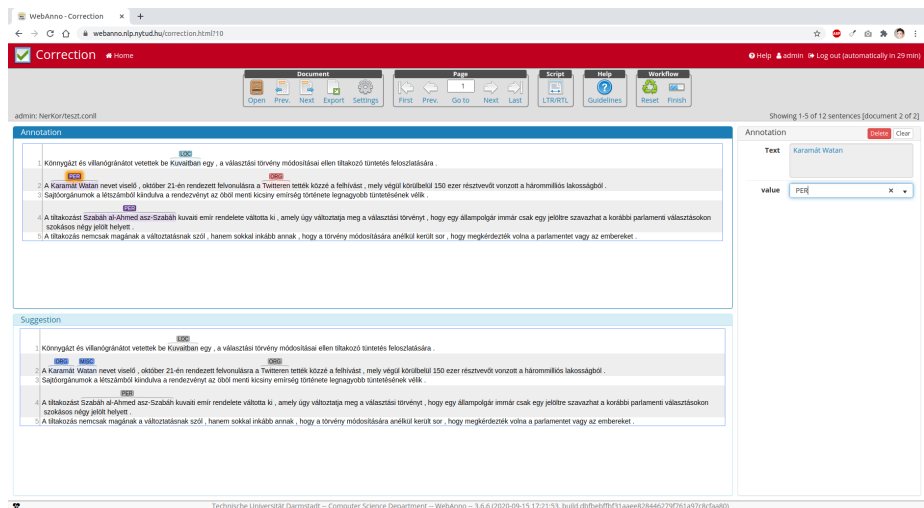
Ha a címke hossza helyes, de a típus nem, akkor az (**Annotation**) dobozban lévő szövegbe került címkére duplán kattintva módosítható a típus. Ehhez a jobb oldali függőleges dobozban megjelenő legördülő listából kell kiválasztani a megfelelő típust. Ekkor a (**Suggestion**) dobozban sötétebb rózsaszínné válik az ennek megfelelő címke.

Plusz címkét úgy lehet hozzáadni az (**Annotation**) dobozban lévő szöveghez, hogy az egérrel kijelöljük a címkézendő tokent vagy tokeneket, majd a jobb oldali függőleges dobozban megjelenő legördülő listából kiválasztjuk a megfelelő típust.

3.4. A fájl lezárása

Csak akkor tekinthető késznek egy fájl javítása, ha a fájl le van zárva. Ehhez a fejlécben található **Finish** gombot kell megnyomni. A lezárás tényét egy zöld pipa nyugtázza.

Fontos, hogy csak akkor zárjunk le egy fájlt, ha valóban késznek nyilvánítjuk a munkát, mert a lezárt fájlt már nem tudjuk újra megnyitni. Ha tévesen zártuk le a fájlt, akkor az admin tudja újra megnyitni.

4. ábra. Az annotálás folyamata

4. Beállítások

A **Settings** gombot megnyomva tesztre tudjuk szabni a javítófelületet.

A **Sidebar size** segítségével lehet méretezni a címkék kiválasztására szolgáló jobb oldali függőleges dobozt. Kisebb képernyőkön célszerű nagyobbra állítani (10% és 50% között).

A **Font zoom** a javítófelület méretezésére szolgál.

A **Page size** segítségével változtathatjuk a megjelenített mondatok számának beállítását. A WebAnno alapbeállítása, hogy egyszerre 5 mondatot jelenít meg. Figyelem! Minél több mondat látszik egyszerre a felületen, annál hosszabb időbe telik a WebAnno számára feldolgozni a kattintásokat.

A **Remember layer** a jelenlegi projektben nem változtat semmit.

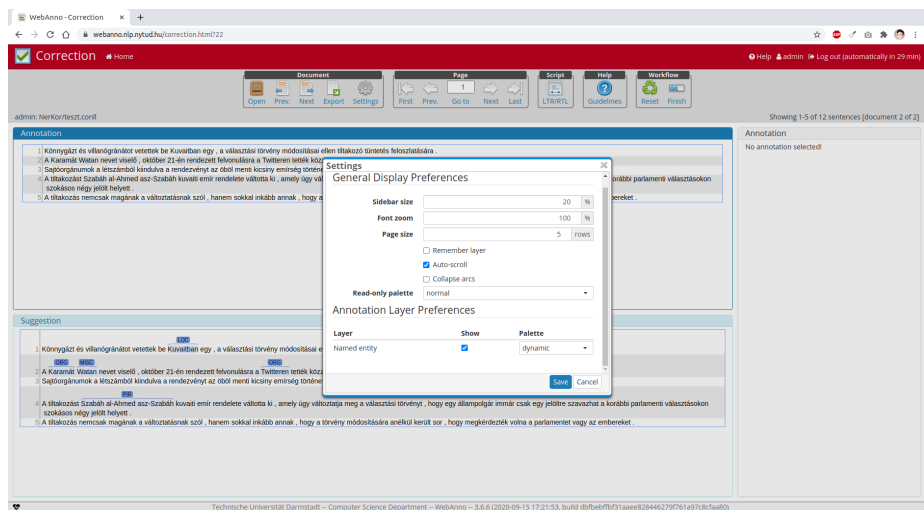
Ha az **Auto-scroll** be van kapcsolva, mindig az a mondat kerül középre, amelyik a legutóbbi címkét kapta. Ha a **Collapse arcs** be van kapcsolva, akkor a hosszú, többtokenes címkék eltörhetnek két sorba.

A **Read-only palette** a jelenlegi projektben nem változtat semmit.

Az **Annotation Layer Preferences** részben állítható a névelem annotációhoz tartozó színséma. A legördülő menüből három sémát lehet választani:

- static / static pastelle: minden annotáció ugyanolyan színt kap;
- dynamic / dynamic pastelle²: az ugyanolyan címkéjű annotációk ugyanolyan színt kapnak;
- static grey: minden annotáció szürke színt kap.

²Az útmutató 3.3. fejezetében ennek a színsémának a színeire hivatkoztunk.

5. ábra. A beállítások